

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-03-19 Nr. 12-01-443

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Krašto apsaugos ministerija, atsižvelgusi į Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, kurioje numatyta būtinybė sutvarkyti teisinę bazę, reglamentuojančią valstybės veiksmus krizių atvejais, pritaikyti ją prie šiandieninių iššūkių (pasirengti atsakyti į hibridines grėsmes, karinių pajėgų ir visuomenės sugebėjimas reaguoti į taikiomis priemonėmis maskuojamus nedraugiškų šalių pasikėsinimus į Lietuvos suverenitetą, vidaus politiką, mūsų piliečių laisves ir teises), teikia Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 18 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 24 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai).

Teisinė bazė, reglamentuojanti krizių valdymą, nėra pritaikyta identifikuoti ir vertinti hibridines grėsmes, užtikrinti jų prevenciją, taip pat valdyti ir šalinti hibridinio pobūdžio veiksmų sukeltos krizės padarinius. Šiuo metu nėra aiškaus krizės valdymo mechanizmo hibridinės atakos metu – kuomet vienu metu prieš valstybę būtų vykdoma kompleksinė priešiškių veiksmų grandinė, pvz., veiksmai kibernetinėje erdveje ir informacinės atakos, darantys žalą Lietuvos nacionalinio saugumo interesams, strateginės reikšmės ūkio sektorių subjektų veiklos sutrikdymas (pvz., diversijos, nukreiptos prieš ypač svarbią infrastruktūrą, jūrų ir geležinkelio transporto kelių blokada), suaktyvėję trečiųjų šalių bandymai įtakoti politinius procesus, karinės jėgos demonstravimas ir pan. Kibernetinių incidentų ir ekstremalių situacijų valdymo sistemos padėtų suvaldyti atskirus riboto poveikio incidentus, tačiau situacijos, sąlygotos kompleksinės hibridinės atakos vienu metu grasintų negatyviomis pasekmėmis valstybei užtikrinant gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymą (ekonomikos ir civilinės infrastruktūros funkcionavimui, gyventojų būtinųjų poreikių tenkinimui, valstybės valdymo tęstinumui, vidaus saugumui). Tokiai situacijai suvaldyti būtina veiksmus koordinuoti Vyriausybės lygmeniu, prirėkus, paskirti vieną už krizės valdymą atsakingą instituciją. Be to, svarbu suformuoti veiksmingą krizių prevencijos mechanizmą, kuris užtikrintų koordinuotą informacijos rinkimą, keitimąsi informacija, grėsmių identifikavimą, perspėjimą apie grėsmes, ir kuris sudarytų prielaidas laiku priimti reikalingus sprendimus dėl adekvataus reagavimo į grėsmes, pavojus, rizikos veiksnius ir jų pokyčius, kartu stiprinti valstybės atsparumą galimoms krizėms.

Įstatymų projektų tikslas – atsižvelgiant į geopolitinės aplinkos sąlygojamus iššūkius papildyti dabartinį krizių valdymo modelį nacionalinio saugumo elementais, ir taip suformuoti integruotą tarpinstitucinį mišrių (hibridinių) grėsmių prevencijos ir krizių valdymo mechanizmą, kuris leistų:

1) laiku identifikuoti potencialias mišrias grėsmes, pavojus ir rizikos veiksnius nacionaliniam saugumui, kas užtikrintų savalaikį perspėjimą bei koordinuotą ir efektyvų jų užkardymą;

2) efektyviai veikti krizės atveju ir suvienyti skirtingų institucijų pastangas bei koordinuotą veiklą kilus krizei.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje; suinteresuotos institucijos ir visuomenė galės pateikti pastabų ir pasiūlymų.

Įstatymų projektai be pastabų suderinti su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, taip pat darbo tvarka suderinti su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Krašto apsaugos ministerija sutinka su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuomone, kad galiojantis nepaprastosios padėties reglamentavimas tobulintinas, tačiau pažymi, kad Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo pakeitimo projektas yra lydintysis teisės aktas, o teikiamos pastabos nesusijusios su teikiamų Įstatymų projektų tikslais. Taip pat pažymėtina, kad siekiant įvertinti teikiamas pastabas, reikalinga išsami šios reguliavimo srities analizė ir kompleksinis svarstymas, ir kad minėtas reguliavimas taip pat susijęs su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos valdymo sritimi.

Po derinimo su minėtomis institucijomis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo projektas papildytas nuostata, kuriuo numatoma galimybė Vyriausybės įsteigto strateginių tyrimų ir analizės centro funkcijoms atlikti skirti valstybės biudžeto lėšas nebuvo

Įstatymų projektus inicijavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija. Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos grupės (vadovas Dainius Kaunas, tel. 8 706 61 818, el. p. dainius.kaunas@lr.lt) patarėja Asta Klapatauskienė (tel. 8 706 63 863, el. p. asta.klapatauskiene@lr.lt), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės vyresnioji patarėja Eglė Gasiūnaitė (tel. +370 706 63 766, el. p. egle.gasiunaite@lr.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai, 9 lapai.
2. Įstatymų projektų lyginamieji variantai, 9 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 2 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 6 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Raimundas Karoblis

Jurgita Banytė, tel. +370 706 80 446, el. p. Jurgita.Banyte@kam.lt

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras